

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
Ε Π Ι Σ Τ Η Μ Ω Ν**

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

**ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ
“ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ”
ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡ. ΤΡΙΠΟΔΗ**

ΑΘΗΝΑ 2005

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
Ε Π Ι Σ Τ Η Μ Ω Ν**

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

**ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ
“ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ”
ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡ. ΤΡΙΠΟΔΗ**

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ν. ΣΑΡΡΗΣ

Μ. ΤΖΑΝΗ

Κ. ΚΟΣΚΙΝΑΣ

ΑΘΗΝΑ 2005

Την παρούσα εργασία
την αφιερώνω στους γονείς μου
και στην οικογένεια μου

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	1
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	2
Α Μ Ε Ρ Ο Σ Θεωρητική οριοθέτηση των πεδίων της έρευνας	
Ενότητα 1 ^η . Η εξέλιξη του θεσμού της φυσικής αγωγής στην Ελλάδα.....	4
1.1. Η περίοδος 1830 – 1909.....	8
1.2. Η περίοδος 1910 - 1949.....	13
1.3. Η περίοδος 1950 - 1974.....	17
1.4. Η περίοδος 1974 - 2004.....	22
Ενότητα 2 ^η . Ιστορική επισκόπηση της ειδικής εκπαίδευσης.....	25
2.1. Η πορεία της ειδικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα.....	32
Ενότητα 3 ^η . Το νομικό καθεστώς της ειδικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα.....	35
Ενότητα 4 ^η . Ο θεσμός της ειδικής φυσικής αγωγής στην Ελλάδα σήμερα	45
Ενότητα 5 ^η . Ο εκπαιδευτικός και κοινωνικός ρόλος της φυσικής αγωγής.....	56
Β Μ Ε Ρ Ο Σ Ο θεσμός της ένταξης	
Ενότητα 6 ^η . Οι προτάσεις των κομμάτων για τη φυσική αγωγή στην Ελλάδα	62
Ενότητα 7 ^η . Οι προτάσεις των κομμάτων για την ειδική φυσική αγωγή στην Ελλάδα.....	78
Ενότητα 8 ^η . Η επίδραση της κυρίαρχης ιδεολογίας στην εκπαίδευση.....	89
Ενότητα 9 ^η . Ιδεολογικές τάσεις στην ελληνική κοινωνία και στην εκπαίδευση τον 20 ^ο αιώνα.....	95
9.1. Γενική προσέγγιση	95
9.2. Ανάλυση - σχολιασμός	99

Γ Μ Ε Ρ Ο Σ Η έρευνα

Ενότητα 10 ^η .	Μεθοδολογία της έρευνας	101
10.1.	Μεθοδολογικά ζητήματα	106
10.1.1.	Μέσα και τρόπος συλλογής δεδομένων	106
10.1.2.	Διαδικασία επεξεργασίας των ερωτηματολόγιων και ανάλυση δεδομένων.....	106
10.1.3.	Στατιστικά κριτήρια	107
Ενότητα 11 ^η .	Η βασική εκπαίδευση των καθηγητών φυσικής αγωγής. Συγκέντρωση και διασπορά σχολών εκπαίδευσης. Διάρκεια και προγράμματα σπουδών	110
11.1.	Η βασική εκπαίδευση των καθηγητών φυσικής αγωγής	110
11.2.	Συγκέντρωση και διασπορά σχολών εκπαίδευσης. Διάρκεια και προγράμματα σπουδών	113
Ενότητα 12 ^η .	Δημογραφικά χαρακτηριστικά των καθηγητών της φυσικής αγωγής.....	125
Ενότητα 13 ^η .	Η μετεκπαίδευση των καθηγητών φυσικής αγωγής στο εσωτερικό και το εξωτερικό. Κέντρα μετεκπαίδευσης. Τάσεις	142
Ενότητα 14 ^η .	Τα προγράμματα ειδικής φυσικής αγωγής στην Ε.Ε. και τις Η.Π.Α.	150
Ενότητα 15 ^η .	Τα προγράμματα ειδικής φυσικής αγωγής στην Ελλάδα.	180
Ενότητα 16 ^η .	Η επίδραση των προγραμμάτων φυσικής αγωγής του εξωτερικού στα αντίστοιχα της Ελλάδας	186
Ενότητα 17 ^η .	Ο αριθμός των στελεχών που ασχολούνται στην ειδική φυσική αγωγή. Διασπορά κατά περιοχή. Χρονολογική εξέλιξη	194

Ενότητα 18 ^η .	Κονδύλια που διατίθενται για την ειδική φυσική αγωγή. Προέλευση - ομάδες - στόχοι	201
18.1.	Η χρηματοδότηση στις χώρες της Ε.Ε.	204
18.2.	Η χρηματοδότηση στην Ελλάδα	208
Ενότητα 19 ^η .	Η αποδοχή του θεσμού της ειδικής φυσικής αγωγής από την ελληνική κοινωνία	211
Ενότητα 20 ^η .	Η αποδοχή του θεσμού της ειδικής φυσικής αγωγής από τους μαθητές, φοιτητές και καθηγητές	228
Δ Μ Ε Ρ Ο Σ	Συμπεράσματα - προτάσεις	
Ενότητα 21 ^η .	Συμπεράσματα	253
Ενότητα 22 ^η .	Προτάσεις	258
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	.....	262
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	.....	263
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	.....	265